

DÃ¢n biá» fu Loretta Sanchez viáºt vá»• sá»± thiáºt u thÃ'ng tin, khÃ'ng cÃ³ tá»± do bÃ¡o chÃ- táºt Viá»‡t Nam

Nhân ngày Tá»± Do Báo Chí Tháºt Giá» i 3 Tháng NÃƒm vinh danh tá»± do báo chí và nhìn nháºn sá»± khó khÃƒn còn tiáºt p diá»...n cho các ký giáº£ trong viá»‡c tá»± do tÆºá»•ng trình báo tin tá»©c, Dân biá» fu Loretta Sanchez viáºt vá»• sá»± thiáºt u thông tin, không có tá»± do báo chí táºt Viá»‡t Nam

Truyá»•n thông có má»™t vai trò lá»‘ch sá»- lá»n trong viá»‡c cá»§ng cá»‘ các ná»•n dân châ»§ và thúc Ä‘áºy phát triá»fn kháºp tháºt giá» i. Là má»™t ngÆºá»•i bênh vá»±c nhân quyá»•n, tôi cho ráº±ng sá»©c máºinh cá»§a truyá»•n thông và tranh Ä‘áº¥u cáº£i thiá»‡n nhân quyá»•n pháº£i tiáºt n hành tiáºt p tay nhau.

Tuyên truyá»•n nhà nÆºá»‘c và kiá»fm duyá»‡t báo chí nháºt m bóp méo sá»± tháºt và lèo lái tÆº tÆºá»‘Ýng cá»§a táºp thá»f công dân dÆºá»‘i châºt Ä‘á»™. Dù cho chính quyá»•n Viá»‡t nam cá»‘ gáºng láºp luáºn ráº±ng có tá»± do báo chí nhÆºng làm tháºt nào há»• có thá»f giáº£i thích viá»‡c giam giá»‘ nháºng nhà báo nhÆº Nguyá»...n VÃ© Bình và Tráº§ Kháº£i Thanh Thá»§y.

Máºc dáº§u Hiáºt Pháp Viá»‡t nam nói “ngÆºá»•i công dân Ä‘Æºá»£c hÆºá»‘Ýng quyá»•n tá»± do phát biá»fu, tá»± do báo chí, quyá»•n Ä‘Æºá»£c tiáºt p nháºn thông tin và quyá»•n há»™i há»•p, láºp há»™i và biá»fu tình phù há»£p theo pháp luáºt-t”, thá»±c táºt dòng thông tin hãy còn trong sá»± Ä‘áºnh Ä‘oáºt cá»§a chính quyá»•n.

Nháºng sá»± kiá»‡n và con sá»‘ thá»‘ng kê tá»± chúng giáº£i thích Ä‘iá»•u áº¥y:

- á»ž Viá»‡t Nam không có báo tÆº nhân nào trong sá»‘ hÆjn 500 tá»• báo và táºt p chí

- Gáº§n 2,000 trong sá»‘ 5,000 trang máºing Internet hiá»‡n nay bá»‘ Ä‘óng láºt vì Ä‘Æºa lén nháºng ná»™i dung mà nhà nÆºá»‘c xem là có tích cách “láºt Ä‘á” hay “pháº£n Ä‘á”

- Ký giáº£ ngoáºt quá»‘c bá»‘ theo dõi châºt châº% khi tÆºá»•ng thuáºt nháºng chuyá»‡n quá»‘c ná»™i Viá»‡t Nam và thÆºá»•ng bá»‘ trá»¥c xuáºt náºt u Ä‘Æºá»£c coi nhÆº Ä‘i ngÆºá»£c láºt lá»£i ích nhà nÆºá»‘c.

- Đài phát thanh Á Châu Tá»± do thÆ°á»•ng xuyên bá»« gây nhiá»...u làn sóng Ä‘ia»‡n

- Các ký giáº£, vÄfn thi sÄ©, nhá»“ng ngÆ°á»•i bênh vá»±c dân chá»§ và nhân quyá»•n cùng nhá»“ng nhà “Ä‘á»“i láº-p trên máº¡ng lÆ°á»•i Ä‘ia»‡n toán” tiáº¿p tá»¥c bá»« sách nhiá»...u, Ä‘áº·t dÆ°á»•i sá»± quáº£n thúc táº¡i gia, lãnh nhá»“ng báº£n án tù náº·ng ná»•.

Và xin quý vá»« nhìn qua các tá»±a Ä‘á»• tin tá»©c. Tiáº¿p theo chuyáº¿n Ä‘i Viá»‡t Nam cá»§a tôi há»“i Tháng TÆ° vá»«a qua, trên báo chí Hoa Ká»³ và Âu Châu có nhá»“ng tá»±a: Cáº£nh sát Viá»‡t Nam ngÄfn cáº£n các bà vá»£ cá»§a nhá»“ng nhà Ä‘á»“i láº-p gáº·p Ä‘áº·ji sá»© Hoa Ká»³ (AP 6 Tháng TÆ° 2007); Bá»•n côn Ä‘á»“ Ä‘Æ°á»£c thuê mÆ°á»•n á»“Ý Hà Ná»™i bám sát phái Ä‘oàn cá»§a nhà láº-p pháp O.C (Orange County Register 6 Tháng TÆ° 2007). Trong khi Ä‘ó thì truyá»•n thông do nhá»“ng Viá»‡t Nam kiá»fm soát Ä‘Æ°a tin: Tá»• châ»©c khâ»§ng bá»‘ xáº¿p Ä‘áº·t chÆ°Æ trình cho chuyáº¿n thÄfm viáº¿ng Viá»‡t Nam cá»§a bà Sanchez (Vietnam Net Bridge, 8 Tháng TÆ° 2007).

NgÆ°á»£c láº·ji, táº·ji Ä‘á»‘a háº·t cá»§a tôi (ĐÆ¡n vá»‘ Báº§u Cá»- Dân Biá»fu Liên Bang sá»‘ 47), nÆ¡ji có má»™t trong nhá»“ng cá»™ng Ä‘á»“ng dân Viá»‡t lá»‘n nháº¥t ngoài Viá»‡t Nam, các tá»±a Ä‘á»• tin tá»©c Ä‘á»• cáº·p Ä‘áº·¿n nhá»“ng chuyáº¿n tráº¥n áp, khâ»§ng bá»‘ chính trá»‘ và tôn giáo Ä‘ã cho tháº¥y má»™t hình áº£nh Ä‘áº·n hÆ¡n vá»‘ nhá»“ng gi Ä‘ang xáº¥y ra á»“Ý Viá»‡t Nam. Đáº¥y Ä‘ã là nhá»“ng phÆ°Æ¡ng tiá»‡n truyá»•n bá cho ngÆ°á»•i Má»‘ vá»‘ thá»±c tráº¥n báº¥t công á»“Ý Viá»‡t Nam.

Ngày Tá»± Do Báo Chí Tháº¿ Giá»•i 3 Tháng NÄfm vinh danh tá»± do báo chí và nhìn nháº·n sá»± khó khÄfn còn tiáº¿p diá»...n cho các ký giáº£ trong viá»‡c tá»± do tÆ°á»•ng trình báo tin tá»©c. Các ký giáº£ á»“Ý Viá»‡t Nam pháº£i Ä‘Æ°Æ¡ng Ä‘áº§u vá»‘i kiá»fm duyá»‡t và khâ»§ng bá»‘ hàng ngày. Máº·c dáº§u có ráº¥t nhiá»•u báo chí và cÆ¡ quan truyá»•n thông hoáº·t Ä‘á»™ng á»“Ý Viá»‡t Nam, thông tin váº·n bá»‘ kiá»fm duyá»‡t và theo dõi nghiêm ngáº·t. Các ký giáº£ có nguy cÆ¡ bá»‘ cáº£nh sát công an tráº£ thù náº¿u lén tiáº¿ng châ»‘ng láº·ji chính quyá»•n.

Là má»™t thành viên cá»§a á»‘ly Ban Nhân Quyá»•n Háº·i Viá»‡n và Ä‘á»“ng sáng láº-p viên á»‘ly Ban Nghiên Cá»©u Viá»‡t Nam táº·ji Háº·i Viá»‡n, tôi Ä‘ã tham gia trong các cuá»™c tháº£o luáº·n vá»• váº¥n Ä‘á»• bόp ngháº·t truyá»•n thông cùng nhá»“ng vi pháº¡m liên tá»¥c vá»• Ä‘àn áp tá»± do ngôn luáº·n và thông tin á»“Ý Viá»‡t Nam.

NÄfm nay tôi Ä‘ã dáº·«n Ä‘áº§u má»™t ná»— lá»±c quá»‘c táº¿ trong viá»‡c yêu cáº§u phóng thích tá»©c kháº·c nhà báo Nguyá»...n VÀ© Bình, cá»±u ký giáº£ tá»• Táº¡p Chí Cá»™ng Sáº£n, Ä‘ang bá»‘ cáº§m tù. Ông Bình bá»‘ báº·t giá»“ sau khi Ä‘ã phá»• biáº¿n qua Internet nhá»“ng bài viáº¿t kêu gá»•i tiáº¿n tá»‘i thá»f châº¿ dân chá»§ Ä‘a nguyên. Theo lá»‘i bà vá»£, ông Bình Ä‘ã nhiá»•u láº§n bá»‘ Ä‘áº§u Ä‘á»™c báº·ng thá»‘±c pháº©m trong nhà tù và cáº§n Ä‘Æ°á»£c quan tâ Ä‘áº¿n tình tráº¡ng sá»©c khâ»•e ngay. Máº·c dáº§u yêu cáº§u tá»‘ Quá»‘c Há»™i này Ä‘Æ°á»£c sá»± á»‘§ng há»™ cá»§a Ngoáº·ji TrÆ°á»“Ýng Condoleezza Rice, chính quyá»•n Viá»‡t Nam váº·n không tráº£ tá»± do cho ông.

Má»™t vá»¥ tráº¥n áp báo chí khác má»‘i Ä‘ây liên quan Ä‘áº¿n viá»‡c báº·t giá»“ Tráº§n Khai Thanh Thá»§y,

má»™t ký giáº£ và nhà vÃƒn tá»«ng Ä'Æºá»£c giáº£i thÆºá»Ýng. ĐÆºá»£c biáº¿t bà Thá»§y bá»*c* báºt Ä'Æºa vào nhà tù ngà Báº£y 21 Tháng TÆº táºji nhà riêng trong khi Ä'ã bá»*c* quáº£n thúc táºji gia. Theo á»§y ban Báº£o Vá»‡ Ký Giáº£ (CPJ), bà Thá»§y bá»*c* truy tá»‘ vá»*i* tá»™i danh vi pháºm Đíá»•u 88 Bá»™ Luáºt Hình Sá»± Viá»‡t Nam ngÄfn cáº¥m viá»‡c loan truyá»•n thông tin Ä'Æºá»£c coi nhÆº có háºji cho nhà nÆºá»*c*.

Ngay trong nÄfm nay, há»™i Ký Giáº£ Không Biên Giá»*i* Ä'ã ghi nháºn có 7 ký giáº£ Viá»‡t Nam bá»*c* báºt bá»• tù vi sá»± vi pháºm luáºt hình sá»± vá»*i* nhá»*ng* bài há»• Ä'ã viáº¿t hay Ä'Æºa lén máº¡ng IÆºá»*i* Ä'iá»‡n toán. Hiá»‡p há»™i này nói ráº±ng “Vá»• lanh vá»±c thông tin qua Internet, Viá»‡t Nam váºn còn là má»™t trong nhá»*ng* nÆºá»*c* Ä'àn áp máº¡nh máº½ nháº¥t tháº¿ giá»*i*”. Há»• cho biáº¿t: “Chính quyá»•n Viá»‡t Nam ngÄfn cháºn truy cáº-p vào táº¥t cáº£ nhá»*ng* trang máº¡ng nào bá»*c* coi là “nguy háºji”; vá»• chính trá»*c* và Ä'áºjo Ä'á»©c, bao gá»“m các trang tin tá»©c ngoáºji quá»‘c và nhá»*ng* trang cá»§a các tá»• chá»©c nhân quyá»•n do ngÆºá»*i* Viá»‡t háº£i ngoáºji thành láº-p.”

Máº.c dáº§u nhá»*ng* háºjn cháº¿ nhÆº tháº¿, các ký giáº£ á»Ý Viá»‡t Nam váºn liá»•u máº¡ng tÆºá»•ng trình nhá»*ng* tin tá»©c trung thá»±c nhiá»•u khi có tính cách thách thá»©c và cháº¥t váº¥n cháº¿ Ä'á»™. Dù chính quyá»•n Viá»‡t Nam Ä'ã cáºt Ä'á»©t và theo dõi nhá»*ng* kênh thông tin cá»§a há»• báº±ng viá»‡c cài Ä'áºt bá»©c tÆºá»•ng lá»-a trên Ä'Æºá»•ng Internet, gây nghiá»…u tín hiá»‡u Ä'iá»‡n thoáºji, Ä'óng cá»-a các cÆj sá»Ý truyá»•n thông và báºt giá»*c* các ký giáº£, há»• váºn cá»© viáº¿t.

Tôi sáº½ tiáº¿p tá»¥c làm viá»‡c cùng các Ä'á»“ng viá»‡n Quá»‘c Há»™i Hoa Ká»³ Ä'á»f thúc Ä'áº©y sá»± cáº£nh giác và tháº£o luáºn váº¥n Ä'á»• Ä'àn áp nhân quyá»•n á»Ý Viá»‡t Nam có tác Ä'á»™ng tháº¿ nào Ä'áºn má»‘i quan há»‡ bang giao giá»*~*a hai nÆºá»*c*.

Tá»± do ngôn luáºn là má»™t quyá»•n cÄfn báº£n cá»§a con ngÆºá»*i* và là má»™t phÆºÆ¡ng tiá»‡n thiáº¿t yáº¿u Ä'á»f dílÆºá»•ng tính cách trong sáng và sá»± cá»Ýi má»Ý á»Ý má»™t xâ há»™i. Chính quyá»•n Viá»‡t Nam còn pháº£i tráº£i qua má»™t Ä'oáºjn Ä'Æºá»•ng dài Ä'á»f Ä'áºjt tá»*i* tình tráº¡ng áº¥y náº¿u há»•ng ráº±ng má»™t ngày kia quá»‘c gia này có thá»f là má»™t thành viên há»™i nháº-p hoàn toàn trong cá»™ng Ä'á»“ng quá»‘c táº¿.

Dân biá»fu Liên bang Loretta Sanchez